

Тѣзи данни, които се отнасят къмъ 1910 г., сж аналогични съ помѣстенитѣ по-горе данни отъ 1911 година.

Значението на горнитѣ данни може да се изтъкне още по-релефно при съпоставката имъ съ орната земя.

Въ околитѣ, отъ които е отстѣпена земя по Букурешкия договоръ, общото пространство на орната земя възлиза на 479,530 хектара, срещу 3,585,155 хектара общо въ Царството. Въ долната таблица е показано колко такива орждия и машини се падатъ на единица орна земя въ Царството и въ 5-тѣ околии.

	Общо въ Царството	Въ 5-гѣ околии	На 100 хектара се падатъ	
			Въ Царството	Въ 5-тѣ околии
Орала . . .	405,361	20,570	113	43
Плугове . .	105,807	17,450	30	36
Сѣячки . . .	1,167	501	003	01
Жетварки .	7,778	2,270	02	05
Вършачки .	1,112	256	003	006

Въобще, по отношение орната земя, земледѣлскитѣ инвентаръ въ околитѣ, отъ които е отстѣпена земя на Ромъния, е много по-изобиленъ, отколкото срдѣно въ Царството. Само оралата тамъ сж по-малко. Тѣ се замѣстватъ съ по-модерния плугъ, който въ Добруджа въобще се срѣща по-начесто. Сжщо тъй е и съ най-важитѣ земледѣлски машини: сѣячки, жетварки и вършачки. Отъ таблицата се вижда, че относителнитѣ числа за 5-тѣ околии вариратъ между двойна (вършачкитѣ) и четворна (сѣякитѣ) пропорция, въ сравнение съ цифритѣ за Царството.

6. Земледѣлско производство

Като резултатъ отъ по-интензивното стопанисване на земята, се явява и значително по-изобилна реколта. Въ отнетитѣ земи се култивиратъ сжщитѣ земледѣлски произведения, каквито и въ другитѣ части на Царството. Тамъ нѣма, разбира се, специфичнитѣ на извѣстни само мѣстности култури, каквито сж розата, памука, ориза и др. Почвата тамъ е особена благоприятна за зърненитѣ храни, изобилието и доброто качество на които въ тази областъ сж всеобщо познати, поради което тя е наречена житница на България.

Общото пространство, засѣвано ежегодно съ зърнени храни въ отстѣпената областъ, се опредѣля отъ следнитѣ данни на статистиката за посѣвитѣ и реколтата:

Зърнени храни	Засѣто простран. презъ год.:			Срдѣно годишно
	1909	1910	1911	
Пшеница	144,706	152,734	158,359	152,266
Ръжь	7,949	9,772	6,824	8,182
Ечемикъ	48,348	52,851	48,774	49,991
Други зърн. храни .	65,414	67,442	64,498	65,451
Всичко	266,417	282,799	278,455	275,890

Понеже цѣлата експлоатируема площъ въ областъта е 664,089 хектара, а цѣлата територия — 752,540 хектара, то следва, че по отношение експлоатируемата площъ, площъта, засѣта съ зърнени храни, съставя 41.4%, а по отношение на цѣлата територия — 36.7%.

Съответнитѣ относителни числа, отнасящи се до общата територия на Царството, сж респективно 3.1% и 2.6%. Следователно, нивитѣ, засѣвани съ зърнени храни въ отстѣпената областъ съставятъ несравнено по-голяма частъ отъ общата площъ, отколкото въ Царството въобще.

Отъ зърненитѣ храни първо мѣсто държи пшеницата. Както за Царството въобще, тъй и за отстѣпениѣ земи, пространството, което се засѣва съ пшеница, е най-значително. Въ отстѣпена Добруджа то е срдѣно 152,266 хектара, или 55.2% отъ общото пространство на зърнени храни, когато съответниятъ процентъ за Царство о е по-малкъ — 43.8%.

Производството отъ зърненитѣ храни презъ последнитѣ 3 години е дало следнитѣ резултати:

Зърнени храни	Производство зърн. храни презъ год.:			Срдѣно годишно
	1909	1910	1911	
	въ квинтали (100 кгр.)			
Пшеница	864,162	1,961,625	2,021,117	1,615,635
Ръжь	55,664	129,274	91,587	92,175
Ечемикъ	285,478	605,869	511,887	467,745
Др. зърн. храни	396,256	833,573	787,457	672,429
Всичко	1,601,560	3,530,341	3,412,048	2,847,984

Относителнитѣ величини на годишното производство на зърненитѣ храни въ отстѣпената територия сж посочени въ следната таблица:

	Годишно производство		На 100 отъ цѣлото съответно производство въ Царството
	въ 100 кгр.	%	
Пшеница	1,615,635	56.7	14.5
Ръжь	92,175	3.3	4.4
Ечемикъ	467,745	16.4	18.0
Други зърн. храни .	672,429	23.6	7.0
Всичко	2,847,983	100.0	11.3

Въ отстѣпената частъ на Добруджа производството на пшеница съставя 56.7% отъ цѣлото производство на зърненитѣ храни. Производството на сжщата общо за Царството съставя 44.0%. Следователно, пшеничното производство въ отстѣпената територия е относително по-изобилно, отколкото въ Царството. Сжщо така е и съ ечемика. Въ отстѣпената територия той съставя 16.4%, а въ Царството 10.3%. Другитѣ зърнени храни (смѣсь, царевича, елда и т. н.) съставятъ по-малка пропорция: за смѣтка на тѣхъ се култивира повече пшеница.

Ечемикътъ и пшеницата съставятъ най-значителнитѣ култури въ отстѣпената територия. По отношение общото производство на ечемика въ Царството, производството му въ отстѣпената територия съставя 18.0%, на пшеницата респективно 14.5%.

Стойността на земедѣлското производство ще следва по-нататкъ¹⁾.

¹⁾ Гледай по-нататкъ. Гл. VI. Оценка на стопанскитѣ блага.